

Великден

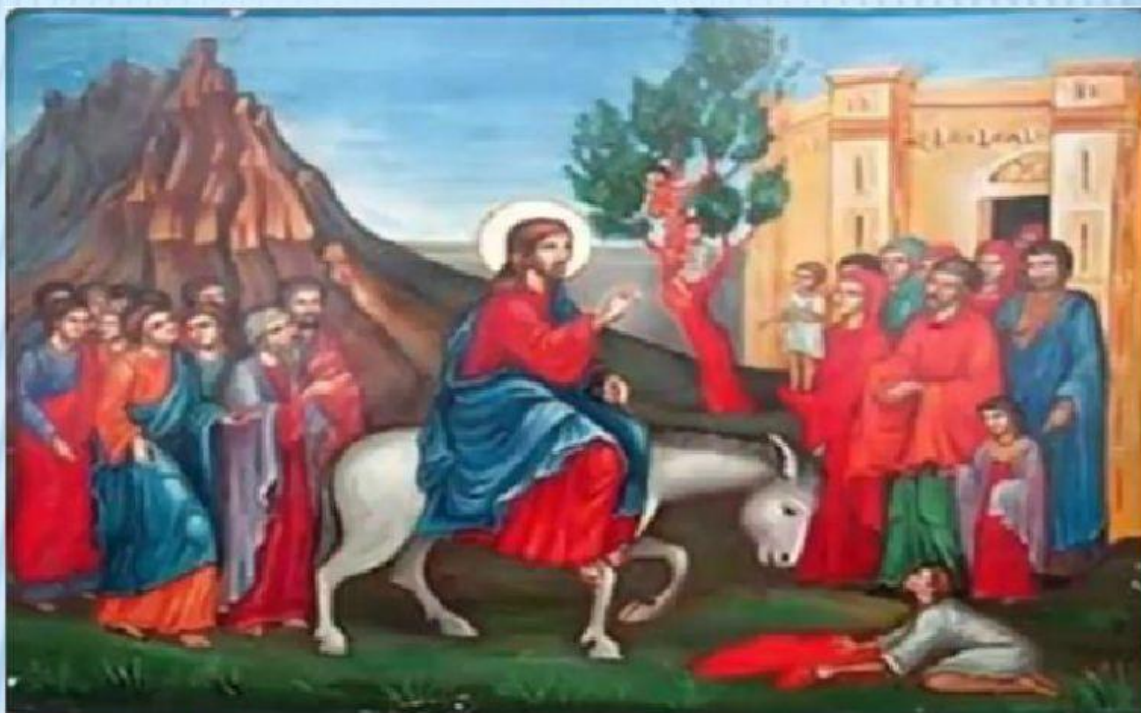
Гледайте видеото от youtube

Великден е денят, в който християните честват Възкресението на Иисус Христос. В християнската религия се чества Възкресението Христово, което се е случило на третия ден, след като Иисус е бил разпънат на кръст и е бил погребан. Първоначално празната гробница на Христос е била видяна от жените мироносници. След това той се е явил на Мария Магдалена, а впоследствие и на апостолите.

Всичко, свързано с Възкресението Христово, е станало в дните около еврейския празник Пасха. Тъй като Пасха е свързан с лунния календар, той е подвижен празник. Респективно Великден също променя датата си всяка година. Като древно правило е празникът да се празнува винаги след деня на пролетното равноденствие. Страстната седмица е от понеделник до неделя след първото пролетно пълнолуние, а Великден е в неделния ден на Страстната седмица.

„Страстна седмица“ е последната седмица от живота на Исус Христос. Това е седмицата, точно преди която да бъде разпънат на кръст. Всеки един ден от нея се нарича велик – Велики понеделник, велики вторник и прочие, като тя завършва с Великден. Тази седмица е последната от Великия пост. Затова във всеки един ден от нея се извършват специални църковни служби, като великденската такава започва от събота вечер.

По време на тази служба свещеникът излиза от храма или църквата, носейки благодатния огън – запалена свещ. Започва да обикаля около съответния храм или църква, като в същото време камбаните бият. Когато дойде полунощ, се възгласява „Христос Воскресе“ и се отвръща „Воистина Воскресе“. Всички присъстващи палят своите свещи от свещта на свещеника. Следващото нещо, което прави свещеникът, е да отвори вратите на храма, също както Христос е отворил райските двери, и пеейки Канона на празника – Воскресния ден, той и всички присъстващи на службата влизат в храма за света литургия.

Какво повелява българската традиция?

През цялата седмица преди Великден има много приготовления за този празник. Великденските яйца обикновено се боядисват на Велики Четвъртък и в събота. Традиция е първото боядисано яйце да е червено. С него бабите или майките трябва да начертаят кръстове по челата на децата, за да са здрави и румени през цялата година. Освен това същото яйце се оставя да стои пред домашната икона или в сандъка с молински чеиз или пък се заравя по средата на нивата, задая пази от градушки.

След точно година това яйце се счупва и ако то все още се е запазило, означава, че домът ще се радва на щастие и благополучие през предстоящата година. След като се счупи, яйцето отново не се изхвърля, а се заравя някъде близо до дома.

На Велики Четвъртък се замесва и тестото за великденските хлябове. Те са с най-разнообразни имена и обикновено са украсени с нечетен брой червени или бели яйца, и се усуква допълнително тесто около тях. Отделно се правят и по-малки хлебчета със само едно червено яйце по средата, което обикновено се дава на първия гост. Сутринта в неделя цялото семейство отива на тържествена литургия в черквата и след това всички се връщат със запалени свещи вкъщи. Традиционен поздрав по време на Великден е „Христос Воскресе“, като отговорът, който трябва да последва, е „Воистина Воскресе“. Отново в неделя традицията повелява младоженците да гостуват на родителите и на кумовете си, носейки великденски яйца и хляб. Великден продължава 3 дни.

Зана ми мома хубава
народна песен от Тракия

Зана ми мома хубава,
тя за Великден бързала,
бързала и се радвала:
– Кога Великден ще дойде,
хубаво да се пременя,
пò са хубаво нареди,
че на хорото да ида,
тихичко да си запея,
лесничко да се изમેя,
сичките мене да гледат.

🎵 Определете метрума и размера на песента „Зана ми мома хубава“.

🎵 Свързвате ли метрума на тази песен с някое от познатите хорà?

От падащото меню изберете верните думи.

На Лазаровден лазарките – и по-
малки момичета, обличат ,
кичат косите си, пеят и играят във всяка къща
за здраве и плодородие. Стопаните ги
даряват с , които да боядисат за
идващия .

Роса порося, момне ле

тракийска народна песен на Великден

Роса порося, момне ле, роса порося
на ден Великден, момне ле, на ден Великден,
около Гергьовден, момне ле, около Гергьовден,
трева да расте, момне ле, трева да расте,
паун да пасе, момне ле, паун да пасе,
пера да хвърля, момне ле, пера да хвърля,
моми да сбират, момне ле, моми да сбират,
глави да кичат, момне ле, глави да кичат,
на ден Великден, момне ле, около Гергьовден. (2)

Великден.

Оригинална престилка от Ямболско (детайл)

Какъв оркестър съпровожда песента?

Кое хоро може да се танцува на нея?

С кой празник свързвате изображенията?

Коледа

3 март

Нова година

Великден